

Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: nbp.pl/plany-emisyjne

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerem tel. 22 185 17 05.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

22 maja 2024 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu monety okolicznościową o nominale 5 zł „Odkryj Polskę” – „Opactwo Benedyktynów w Tyńcu”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość polskiego pieniądza

NARODOWY
BANK POLSKI

230. rocznica insurekcji kościuszkowskiej

Monety kolekcjonerskie

230. rocznica insurekcji kościuszkowskiej

14 maja 2024 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu złotą monetę o nominale 100 zł oraz srebrną monetę o nominale 50 zł „230. rocznica insurekcji kościuszkowskiej”.

Celami insurekcji kościuszkowskiej były „wolność, całość, niepodległość” Rzeczypospolitej. Decyzję o powstaniu podjęli, na wieść o II rozbiore, przywódcy Sejmu Czteroletniego, przebywający na emigracji. Przeznaczony na naczelnika insurekcji Tadeusz Kościuszko, bohater wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych oraz wojny z Rosją w 1792 r., zabiegał o wsparcie ze strony rewolucyjnej Francji – bezskutecznie.

W kraju szerzył się spisek, zarówno w armii, jak i wśród cywilów. Sygnałem powstańczym stał się wymarsz brygady gen. Antoniego Madalińskiego z Ostrołki na południe w nocy z 12 na 13 marca 1794 r. Brygada miała ściągnąć na siebie rosyjskie wojska, by w wolnym dzięki temu Krakowie mógł wystąpić Kościuszko. 24 marca 1794 r., po mszy św. i poświęceniu pałaszy, generał złożył przysięgę na Rynku Głównym i został naczelnikiem powstania.

Szansę insurekcji zależały od udziału w niej, prócz szlachty, także mieszczan, a zwłaszcza grupy najliczniejszej – chłopów. Stoczona 4 kwietnia bitwa pod Raclawicami, zwycięska dzięki atakowi kosynierów na armaty wroga, pokazała, że Rosjan można pokonać. Kościuszko w chłopskiej sukmanie apelował o wstępowanie ludu do armii. 7 maja pod Połańcem wydał uniwersał nadający chłopom wolność osobistą, zwalniający uczestników walk z pańszczyzny oraz przynoszący w niej ulgi pozostałym włościanom. Choć udział chłopów w insurekcji nie stał się masowy, hasło kosynierów „Żywią i bronią” wyrażało współodpowiedzialność włościan za losy ojczyzny, a z czasem stało się dewizą ruchu ludowego.

Insurekcja warszawska 17 i 18 kwietnia uwolniła miasto od Rosjan. Pięć dni później powstanie objęło Litwę. Kościuszko dotarł z armią do stolicy u schyłku czerwca. Rosja i Prusy zdecydowały wówczas o oblężeniu Warszawy i zduszeniu insurekcji. Do końca sierpnia ataki na miasto nie zdołały złamać oporu obrońców. Gdy na wezwanie Kościuszki do walk włączyła się Wielkopolska, na początku września Fryderyk Wilhelm II wycofał swe korpusy spod

Warszawy, by bronić ziem zagarniętych w II rozbiore. Cofnęli się także Rosjanie – stolica była wolna. Dysproporcja sił insurekcji i zaborców pozostawała jednak ogromna.

Los Polski rozstrzygnęła bitwa pod Maciejowicami 10 października 1794 r. Kościuszko wyruszył tam, by uderzyć na rosyjski korpus, zanim dołączy do niego kolejny. W walce z liczniejszym wrogiem naczelnik poniósł klęskę i ranny dostał się do niewoli. Armia Aleksandra Suworowa, zdobywszy Pragę, dokonała 4 listopada rzezi jej cywilnych mieszkańców. Sterroryzowana tym Warszawa skapitulowała 9 listopada 1794 r. Klęska insurekcji oznaczała ostateczny rozbiór Polski.

Na awersie monety srebrnej zostały umieszczone symbole powstańczych walk – szlacheckie szable i chłopskie kosy.

Na rewersie monety srebrnej znajduje się wizerunek płaskorzeźby Alfreda Dauna z 1896 r., przedstawiającej święcenie

Nominał 100 zł
metal: Au 900/1000
stempel: lustrzany
średnica: 21,00 mm
masa: 8,00 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 1200 szt.

Projektantka:
Dominika Karpińska-Kopiec

Nominał 50 zł
metal: Ag 999/1000
stempel: zwykły, wysoki relief
wymiary: 32,00 × 50,00 mm
masa: 62,20 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 6000 szt.

Projektantka:
Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP
Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska SA

pałaszy generałów Tadeusza Kościuszki i Józefa Wodzickiego. Płaskorzeźba jest umieszczona na murze domku loretańskiego przy klasztorze oo. kapucynów w Krakowie.

Na awersie monety złotej zaprezentowano sztandar chorągwi kosynierów krakowskich z nadaną mu przez Kościuszkę dewizą „Żywią i bronią” – wizerunek sztandaru z pisownią ówczesną ze zbiorów Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

Na rewersie monety złotej widnieje portret Tadeusza Kościuszki z polskim Orderem Virtuti Militari oraz amerykańskim Orderem Cyncynata – na podstawie stalorytu Antoniego Oleszczyńskiego z 1829 r.

